

Номінація «Компетентнісна освіта: специфіка навчальних предметів»

Секція «Хімія, біологія, екологія»

Інформація про автора досвіду: Сіліна Ірина Іванівна, вчитель біології, спеціаліст вищої категорії, учитель-методист

Контактна інформація про навчальний заклад: Запорізька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 54 Запорізької міської ради Запорізької області; 69067, м. Запоріжжя, вул. Соснова, 24, тел. 236-56-15, e-mail: zosh54@ukr.net; сайт: <http://school54.edukit.zp.ua/>; директор – Ірина Іванівна Сіліна

Тема досвіду: «Розв'язання задач із біології як засіб реалізації інтегрованого підходу до навчання»

Провідна педагогічна ідея досвіду: Задачі з біології, розв'язання яких можливе лише за умови застосування знань з інших дисциплін природничо-наукового напрямку, сприяє формуванню в учнів єдиної системи знань про природу, розвиває гнучкість та широту розуму, критичне мислення, підвищує мотивацію школярів до вивчення біології.

Обґрунтування актуальності та перспективності досвіду: В умовах ринкової економіки до сучасного фахівця пред'являються вимоги, які не пов'язані жорстко з будь-якою конкретною дисципліною. Їх відрізняє універсальність, «надпредметний» характер отриманих знань. Одним із шляхів формування таких знань у загальноосвітній школі є інтегрований підхід до навчання, який сприяє формуванню цілісного сприйняття світу під час вивчення, зокрема, предметів природничого циклу. До того ж біологія як наука нині вже не є унітарною сферою знань про живу природу, а являє собою досить складний комплекс наукових здобутків із різних областей (ботаніка, зоологія, генетика, екологія, фізіологія тощо). Окрім того, досвід спрямований на подолання проблеми нездатності або недостатніх умінь школярів застосовувати знання однієї із дисциплін на уроці з іншої дисципліни. Розв'язання задач із біології з використанням знань, отриманих учнями на уроках з інших предметів природничого циклу, є одним із засобів реалізації інтегрованого підходу до навчання.

Науково-теоретична база досвіду: Досвід базується на ідеях та положеннях, викладених у роботах українських та російських учених-педагогів (І. Волощук, Н. Лошкарьова, В. Максимова, Р. Гуревич, О. Левчук,

Н. Антонов, І. Козловська, П. Самойленко, С. Кульневич, Т. Лакоценіна та інші), присвячених питанням інтегрованого навчання.

Стисла анотація досвіду: У роботі пропонуються авторські задачі інтегрованого характеру із певних тем, що вивчаються на уроках біології в 6 та 7 класах. Додається хід їх розв'язання та відповіді. Ці задачі відбивають між предметні зв'язки з екологією, фізикою, географією, математикою. Автор дає коментарі щодо організації роботи над задачами: їх місця в уроці, певних підготовчих моментів, що стосуються відомостей із суміжних дисциплін.

У роботі представлені цікаві евристичні правила – своєрідні поради учням з успішного розв'язання проблемних завдань.

Досвід корисний тим, що пропоновані задачі є авторськими, а отже, створюють для учнів проблемну ситуацію, оскільки не можна скористатися готовими відповідями з мережі Інтернет. Використання таких задач на уроці активізує розумову діяльність учнів, розвиває логічне мислення і, врешті, підвищує рівень інтелектуального розвитку школярів.

Результативність впровадження досвіду: підвищення пізнавальної активності учнів, мотивації до вивчення біології, розвиток інтегрованого мислення.

Репрезентація досвіду: досвід представлений на засіданні РМЦ вчителів біології; опублікований на сайті навчального закладу <http://school54.edukit.zp.ua/>

Теги: інтеграція, інтегрований підхід до навчання, між предметні зв'язки, методика розв'язання задач, ТРВЗ.